

<p>نام درس: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها تعداد واحد: 2 نوع واحد: (1/5 تئوری، 0/5 عملی) مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی دروس پیشنیاز یا همزمان: ندارد تلفن داخلی دفتر: 2581 ساعات حضور در دفتر: بر اساس برنامه حضور هفتگی</p>	<p>مدرس: دکتر سلمانی - دکتر جوزی Email: minajouzi@gmail.com مکان کلاس: مجازی روز کلاس: دوشنبه ها ساعت کلاس: 14-12:30 تاریخ امتحان پایان ترم: 1400/10/29 ساعت 8:30</p>
---	---

مقدمه: (بر اساس سرفصل درس مربوطه)

حرفه پرستاری، زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و نظریه های مرتبط با موضوعات حرفه و بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه صحیح کارگیری دانش و مهارت های مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کنند. فراگیران در این درس نحوه به کارگیری نظریه های پرستاری را در مراقبت از مددجویان می آموزند.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با انواع الگوها و نظریه های پرستاری، خاستگاه و نحوه بکارگیری آنها در عملکرد پرستاری به گونه ای که منجر به رشد تفکر انتقادی فراگیران و انجام مراقبت نظریه محور گردد. دستاورد اصلی این درس معرفی چارچوب های نظریه منسجم و هدفمند به فراگیران جهت بکارگیری در ارائه مراقبت های پرستاری به مددجویان در محیط های مختلف مراقبتی و بازتوانی می باشد.

اهداف رفتاری:

فراگیران باید قادر باشند در پایان درس:

الف: نظری (26 ساعت)

- 1- مفهوم نظریه و الگوی پرستاری را بیان کند.
- 2- مشخصات اصلی یک نظریه را نام ببرد.
- 3- ارتباط الگو و نظریه را شرح دهد.
- 4- تاریخچه نظریه و مدلها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری را بیان نماید.
- 5- کاربرد فرآیند پرستاری را در ارائه خدمات پرستاری تحلیل نماید.
- 6- مفاهیم مهم نظریه فلورانس نایتینگل و نقش پرستار بر اساس این نظریه را تبیین کند.
- 7- مدل سازگاری روی، مفاهیم عمده، پیش فرضها و ساختار فرایند پرستاری را توضیح دهد.
- 8- مدل پرستاری خودمراقبتی اورم و کاربرد آن را شرح دهد.
- 9- مدل سیستم های رفتاری جانسون، عناصر و مفاهیم عمده و استفاده از آن در مراقبت از بیمار را شرح دهد.
- 10- مدل سیستمی بتی نیومن، سطوح پیشگیری، عناصر و مفاهیم عمده آن را شرح دهد.
- 11- تئوری واتسون را توضیح داده و ده فاکتور مراقبتی واتسون را لیست نماید و پیش فرضهای عناصر پنداشتی اصلی آن را بیان نماید.
- 12- تئوری فریدمن و مفاهیم آن را تعریف و کاربرد آن در پرستاری را توضیح دهد.
- 13- تئوری دستیابی به هدف ایموژن کینگ، پیش فرضها و مفاهیم عمده و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد.

- 14- مفهوم انسان واحد راجرز، پیش فرض ها و مفاهیم مهم و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد.
- 15- نظریه تکاملی پپلاو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد.
- 16- مشکلات پرستاری 21 گانه عبدا... را لیست نموده و تعاریف و مفاهیم مهم این نظریه را شرح دهد.
- 17- اصول، شرایط و نحوه به کار گیری نظریه و مدل‌های پرستاری را توضیح دهد.

ب: عملی (26 ساعت)

- انتخاب یک نظریه، بررسی شواهد و نحوه اجرای عملی آن در یکی از عرصه های حرفه ای و گزارش کتبی و شفاهی روند طی شده
- طراحی برنامه مراقبت بالینی مددجویان در چارچوب الگوهای تدریس شده، مراقبت از مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی با بهره گیری از مدل های معرفی شده و مبتنی بر شواهد

عرصه: بخش های داخلی - جراحی

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کنفرانس، آموزش مبتنی بر موضوع، پرسش و پاسخ و مطالعه فردی به منظور ارائه تکالیف دانشجویی .

الگوی تدریس:

پیش سازمان دهنده، بحث گروهی متمرکز.

وسایل کمک آموزشی:

کامپیوتر، سامانه مجازی دانشگاه

فعالیت های فراگیران:

- حضور منظم و فعال در کلاس درس و مطالعات کتابخانه‌ای در مورد مطالب ارائه شده
- تبصره: در صورت غیبت غیر موجه دانشجویان از شرکت در امتحان پایان ترم محروم و درس حذف خواهد شد. در صورت غیبت موجه بیش از یک جلسه به تناسب جلسات از نمره پایان ترم کسر خواهد شد.
- انتخاب یکی از الگوها یا نظریه ها و همکاری با مدرس مربوطه برای ارائه بحث کلاسی
- مشارکت فعال در بحث های گروهی
- انجام پروژه اجرای فرایند پرستاری در بالین "حداقل دو مورد طرح مراقبتی در قالب الگوهای پرستاری"
- تبصره: هر دانشجوی موظف است در ارتباط با مدل انتخاب شده به دلخواه در یکی از بخشهای داخلی -جراحی، فرایند پرستاری را حداقل در ارتباط با دو بیمار پیاده و همراه با گزارش کار روند اجرا تا روز امتحان پایان ترم به صورت کتبی و شفاهی ارائه نماید.

روش ارزشیابی:

مشارکت فعال در بحثهای گروهی، ارائه خلاصه مقالات، آزمون های شفاهی و کتبی دوره ای، : 10٪ (معادل 2 نمره از 20)
 پروژه عملی: 30٪ (معادل 6 نمره از 20)
 امتحان پایان ترم (آزمون پازل و الگوی اداره مشکل بیمار(PMP): 60٪ (معادل 12 نمره از 20)

جدول مطالب درس نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها نیمسال اول سال تحصیلی 1401-1400

جلسه	رئوس مطالب (اهداف رفتاری دانشجویان)	ارائه دهنده
1	معارفه، ارزشیابی آغازین و تبیین انتظارات، آشنایی با طرح درس و تکالیف مربوطه. دیسیپلین پرستاری را توصیف نماید. مفهوم و انواع آن را توضیح دهد. بعد قلمرو را تعریف کند. علم را تعریف کند. پدیده را شرح دهد. قضیه را تعریف نماید. پیش فرض و فرض را توضیح دهد. مفهوم نظریه و الگوی پرستاری را بیان کند. مشخصات اصلی یک نظریه را نام ببرد. ارتباط الگو و نظریه را شرح دهد. تاریخچه نظریه و مدلها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری را بیان نماید.	دکتر جوزی
2	تئوری را تعریف نماید. تئوری پرستاری را تعریف نماید. عناصر تئوری را تشریح نماید. انواع تئوری را شرح دهد. کاربرد تئوری را در آموزش، تحقیق و مراقبت پرستاری ذکر کند. پارادایم را تعریف نماید. متاپارادایم را توصیف کند. مدل و مدل پرستاری را تعریف نماید. مدل پنداشتی را تعریف کند. تفاوت مدل پنداشتی و تئوری را بیان نماید. انواع مدل های پنداشتی را توصیف نماید.	دکتر جوزی
3	کاربرد فرآیند پرستاری را در قالب نظریه های پرستاری، جهت ارائه خدمات پرستاری (بر اساس رویکردهای استاندارد NANDA, NIC, NOC) تحلیل نماید. مفهوم فرآیند پرستاری و مراحل و نحوه اجرای آن را بررسی نماید.	دکتر جوزی
4	نظریه عمومی سیستم ها را توصیف نماید. کاربرد نظریه عمومی سیستم ها را در مراقبت از مددجویان بیان نماید نظریه نیازهای اساسی بشر را توصیف نماید. کاربرد نظریه نیازهای اساسی بشر را در مراقبت از مددجویان بیان نماید	دکتر جوزی
5	نظریه نایتینگل، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. فرض های مدل را بیان نماید. متاپارادایم های مدل را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس این مدل را توصیف و پیاده نماید.	دکتر جوزی
6	نظریه روی، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. فرض های مدل را بیان نماید. متاپارادایم های مدل را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس این مدل را توصیف و پیاده نماید. نظریه اورم، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. فرض های مدل را بیان نماید. متاپارادایم های مدل را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس این مدل را توصیف و پیاده نماید.	دکتر جوزی
7	نظریه جانسون، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. فرض های مدل را بیان نماید. متاپارادایم های مدل را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس این مدل را توصیف و پیاده نماید.	دکتر سلمانی
8	مدل سیستمی بتی نیومن، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. سطوح مختلف پیشگیری را در این سیستم تحلیل نماید. فرض های مدل را بیان نماید. متاپارادایم های مدل را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس این مدل را توصیف و پیاده نماید. قابلیت کاربرد ها و محدودیت های کاربرد آن را تحلیل نماید. تئوری را نقد نماید.	دکتر سلمانی
9	نظریه تکاملی راجرز، مفاهیم و اجزای آن را توضیح دهد. فرض های مدل راجرز را بیان نماید. متاپارادایم های مدل راجرز را شرح دهد. فرمت فرایند پرستاری بر اساس مدل راجرز را توصیف نماید.	دکتر سلمانی
10	تئوری واتسون را توضیح داده و ده فاکتور مراقبتی واتسون را لیست نماید و پیش فرضهای عناصر پنداشتی اصلی آن را بیان نماید. تئوری فریدمن و مفاهیم آن را تعریف و کاربرد آن در پرستاری را توضیح دهد.	دکتر سلمانی
11	تئوری دستیابی به هدف ایموژن کینگ، پیش فرضها و مفاهیم عمده و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد. مفهوم انسان واحد راجرز، پیش فرض ها و مفاهیم مهم و کاربرد آن را در پرستاری توضیح دهد.	دکتر سلمانی
12	نظریه تکاملی پپلاو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد. مشکلات پرستاری 21 گانه عبدا... را لیست نموده و تعاریف و مفاهیم مهم این نظریه را شرح دهد.	دکتر سلمانی

دانشجو	ارائه پروژه های عملی دانشجویان	13 تا 17
--------	--------------------------------	-------------

منابع اصلی درس:

- 1) Alligood ,M.Nursing Theory(utilization & application),(last ed). Baltimore :Mosby.-Tomy,A &Alligood ,M.Nursing Theory(utilization & application). (last ed). Baltimore
- 2) Meleis, A.Theoretical Nursing: Development And Progress . Lippincott :WilliamsAnd Wilkins. (last ed).
- 3) Basavantapa BT. Nursing theories. Jaypee Brothers C0. (last ed).
- 4) Mcewen M, Wills E.Theoretical Basis for Nursing. Lippincott Co-Peterson S, Timoth B. Middle range theories: application to nursing research. Lippincott Co, (last ed).
- 5) Carol E. Perspectives on philosophy of science in nursing. Lippincott Co. (last ed).
- 6) Rodgers B. Developing nursing knowledge philosophical tradition and influences. Lippincott Co. (last ed).
- 7) Fawcett J. Analysis & Evaluation of Contemporary Nursing Knowledge: Nursing Models and Theories. (last ed).

منابع جهت مطالعه بیشتر:

- عباس زاده، ع؛ روشن زاده، م و محمدی، س. نظریه ها و کاربرد آن در پرستاری. تهران: نشر جامعه نگر، 1393.
- رفیعی فروغ، اصول نظریه پردازی در پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران، چاپ دوم،
- معماریان ر. کاربرد مفاهیم و نظریه های پرستاری چاپ دوم، تهران: دانشگاه تربیت مدرس مرکز نشر آثار علمی، 1390.
- صلصالی، مهوش، طالقانی، فریبا، بریم نژاد، لیلی. فلسفه، دانش و نظریه های پرستاری، تهران: انتشارات بشری، 1390.
- راجرز، بث، ترجمه یزدان نیک، احمدرضا، سید یا حسین، سمر، توسعه دانش پرستاری تاثیر مکاتب فلسفی ، معاونت تحقیقات علوم پزشکی اصفهان، چاپ اول، 1391.
- آذربرزین م. نظریه پردازی در پرستاری و نگاهی به کار های نظریه پردازان پرستاری. چاپ دوم . نجف آباد: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد. 1388.
- شهسواری اصفهانی س، پیروی ح. نظریه های پرستاری و کاربرد آنها. چاپ دوم. 1389.
- اسد زندی م. تحلیل مفاهیم و نظریه های پرستاری به همراه ارائه مدل قلب سلیم. نشر حیدری، چاپ اول، 1393.
- کلیه کتب و مجلات مرتبط با الگوها و نظریه های پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاه ها و مراکز علمی معتبر.